

Benvolguts,

Em pertoca, com a representant de la família de l'Antoni Sansalvadó, el meu pare, agrairvos aquest reconeixement que avui li atorgueu a la seva vessant d'home cívic: la Medalla d'Or a aquest mèrit o virtut, el civisme, que ell va practicar en tota la seva trajectòria de vida, com a professional, com a pare, com a parella, com a ciutadà del món.

Podríem dir, de manera molt simple i seguint l'etimologia de l'arrel llatina de la paraula, "civis", que civisme és el comportament propi o característic del ciutadà. Aristòtil va definir l'home com un "animal polític", un ésser cívic. Ser bona persona, al s-IV aC., significava ser bon ciutadà. Aquesta era la finalitat essencial de l'ésser: convertir-se en un bon ciutadà. Era la millor manera d'aconseguir la felicitat, no sols individual sinó col·lectiva. Malauradament crec que, si ara sortís a la Placa St Jaume i proclamés que la millora manera de ser feliç és ser bon ciutadà, la gent em miraria amb cara de llàstima...

Avui, definiríem el civisme com el conjunt de normes que hauria de subscriure qualsevol ciutadà, demòcrata i liberal. És l'ètica mínima ciutadana. Mínima, perquè ha de poder ser acceptada per tothom, independentment dels costums, tradicions o creences religioses. Hem derivat però, cap a una societat individualista i atomitzada, que evita un compromís actiu. El pare sempre reivindicava que, l'existència d'uns drets ha d'anar acompanyada d'una sèrie de deures i responsabilitats que no són només de les institucions polítiques, sinó de tothom. El preocupava la passivitat ciutadana. Cal, ens deia, que es recuperin uns valors bàsics per la convivència. Tot ésser hauria d'assumir que la responsabilitat, la tolerància i la solidaritat formen part dels seus deures com a ciutadà i home de món.

El nostre pare era un lluitador. Qui ja ho té tot guanyat, no lluita. Qui ja ho té tot perdut, tampoc lluita. La lluita sempre es basa en la incertesa que la vida ens ofereix, segon a segon. Viure és, sens dubte, acceptar aquesta incertesa, amb coratge. Hom pot però, triar dos camins: restar passiu o lluitar per construir. El nostre pare va triar la lluita. Viure, per ell, era comprometre's activament en el combat contra la vida gris. Va triar però, una lluita viscuda des de la confiança. Va confiar en tots i cadascun de vosaltres... i, sobretot, en la mare. Deixeu-nos siusplau, que fem extensiu aquest mèrit que avui atorgueu al pare, també a la mare. Perquè darrera l'acció tenaç del pare hi havia sempre el recolzament de la mare. La mare era una persona dolça, calmada, assossegada. Era, per sobre de tot, una persona serena; el contrapunt que el pare necessitava en la seva contínua i inquieta lluita. Junts formàven un tandem. Al darrera, hi havia hores de meditació i una pràctica contínua de la pregària. Aquesta espiritualitat que compartien i que arreu transmetien, no s'oposava a l'acció, al treball, a la dedicació, a l'esforç. Al contrari, hi era intrínseca. Entenien la vida com un camí d'esforç constant per tal que, en deixar-lo, tingués més bellesa, bondat i unitat que la que hi van trobar quan van arribar-hi. Van viure semblant el bé al voltant, sent solidaris amb els que pateixen, treballant en la construcció d'un món de pau. Però la característica més important de la seva bondat fou el desinterès, la gatuïtat. Cercaven el bé de l'altre, encara que això comportés sacrificis personals... això sí, conservant l'alegria, gaudint... Si una cosa tenien clara i ens van transmetre, és que estem fets per ser feliços, per viure i gaudir, ara i aquí.

El pare no va lluitar esperant un reconeixement. No tenia ganes de lluir-se. Era un home conciliador que cercava sinèrgies entre el món empresarial, la societat civil i l'Administració en ànim de construir un camí d'esperança. Però li era indiferent ser aplaudit o reconegut. Quan algú el felicitava per alguna tasca, ell sempre insistia que allò que feia era el que li pertocava fer, com a home cívic, com a ciutadà, i que el mèrit no era seu, sinó de tot un equip, de tota la xarxa de ciutadans, vosaltres, homes i dones, que actueu d'acord amb uns principis i valors iguals: el civisme.

Responsabilitat, tolerància i solidaritat són, sens dubte, el denominador comú de tots vosaltres, els avui aquí presents, ciutadans, representants d'Associacions, Fundacions, i Entitats socials, culturals, religioses o polítiques, família i amics, companys de viatge del nostre pare. Persones cíviques, responsables amb el vostre compromís amb el benestar de la comunitat, tolerants i solidaris. Ciutadans actius que us feu càrrec de les exclusions que pateixen moltes persones i feu el possible per ajudar a alleugerar-les. El vostre gran mèrit és que a més heu d'anar contracorrent, lluitar contra una societat que fomenta la vida còmoda i fàcil.

El pare es va acomiadar amb la tranquil·litat d'ànima que experimenta el qui ha viscut una vida plena de sentit. Hi ha qui diu que la gent mai no recorda el que vas dir o vas fer en vida, però que sempre es recordaran de com els vas fer sentir... Jo puc assegurar-vos que la nostra societat ha de sentir-se infinitament agraïda pel vostre compromís. El civisme només es transmet sent cívic. El repte del pare era integrar el civisme en l'educació, en el nostre exemple com a ciutadans. Heus aquí doncs, el seu llegat i el nostre estímul. Treballem conjuntament perquè aquest sigui el nostre repte, perquè qualsevol ciutadà de món, de qualsevol procedència o edat, incorpori la virtut del civisme, el compromís amb els altres, en la seva vida de cada dia, com una normalitat, no com una vàlua que depen dels honors.

Moltes gràcies.